Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY — УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIV. No. 46. JERSEY CITY and NEW YORK SATURDAY, MARCH 8, 1997. CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК СУБОТА, 8-го БЕРЕЗНЯ 1997 р. Ч. 46. РІК CIV.

„Тому й стоїш у Вашінґтоні серед всесвітніх мудреців“

О. Мороз прийняв делеґацію Білорусі

Київ (УНІАР). — Голова Верховної Ради України Олександер Мороз зустрівся з міністром закордонних справ Білорусі Іваном Антоновичем, який перебував в Україні з офіційною візитою у складі білоруської урядової делегації.

"Говорити про те, що треба будувати добрі стосунки між Україною та Білоруссю не доводиться, бо це — аксіома", — зазначив О.Мороз на початку зустрічі, але у кожної з країн "є своя специфіка".

Міністер закордонних справ Білорусі, підкреслювши "природну потребу обох країн та обох парляментів у співпраці", передав О. Морозові запрошення від білоруського парляменту відвідати Білорусь з офіційною візитою в зручний для нього час. Він також докладно схарактеризував внутрішньополітичний стан в Білорусі.

Підсумки зустрічі прокоментував голова Комісії Верховної Ради України в закордонних справах і зв'язках з СНД Борис Олійник. Він підкреслив, що ніяких проблем у стосунках між Україною і Білоруссю не було і бути не може. "Нам ділити немає чого. Ми можемо ділитися хлібом, сіллю та піснями".

Обговорювано деякі проблеми у відносинах Білорусі з Росією. Міністер І. Антонович заявив, що "повернення назад — у Совєтський Союз — неможливе". За його словами, останнім часом відбулося охолодження у відносинах між Білоруссю і Росією.

Іван Овечко

ТАРАСЕ!

Твоя наука не погасне,
І сам ніколи Ти не вмреш.
Твоєї величі, Тарасе,
Ні в які рими не вбереш.

Гонимий дикою Москвою
Цариць кривавих і царів,
Тримав Ти міцно слово-зброю,
І ним палав Ти і горів.

Палав любов'ю до народу,
Що довго мучився в ярмі.
Молив по-батьківськи про згоду
І братолюбіє в сім'ї.

Учив чужому научатись
Чи там, чи тут, в чужім краю.
Свого ж — ніколи не цуратись
І мудрість мати скрізь свою.

Тому й стоїш у Вашінгтоні
Серед всесвітніх мудреців,
Пророче праведних законів,
Кріпацький сину з Моринців!

Пам'ятник Т. Шевченкові у Вашінгтоні.

Великобританію чекає технологічна безвихідь

Лондон. — Англійські вчені остерігають, що перехід їхньої країни у третє тисячоліття супроводжуватиметься технологічними катаклізмами, які можуть спричинити багатобільйонові шкоди і навіть людські жертви.

На думку провідних англійських програмістів, якщо уряд не вживе негайних заходів з метою змінити всі без винятку комп'ютерні програми, то на початку третього тисячоліття на території Англії запанує хаос: зупиняться велетенські підприємства, залізниці, замовкнуть телефонічні лінії, „збожеволіють" банківські електронічні системи.

Причиною дуже поважних проблем є практика великих комп'ютерних компаній заощаджувати так званий „програмовий простір" за рахунок „двозначности" цифр. Комп'ютери впізнають даний рік, наприклад 1997, на підставі двох останніх цифр і у висліді не зможуть відрізнити 2000 рік від 1900.

Як вважає Робін Ґінє, керівник групи експертів, які на доручення уряду шукають „лік" від „вірусу 2000 року", „з ладу вийдуть не тільки старі електронічно-обчислювальні машини, але й модерні мікросхеми у більшості електричних приладів, включаючи системи безпеки і генератори електростанцій". Р. Ґінє підкреслив, що „тепер тільки 10 відсотків всіх британських компаній вживають заходів для унеможливлення комп'ютерних катаклізмів".

Депутати погано відвідують засідання парляменту

Київ (УНІАР). — Упродовж шостої сесії Верховної Ради, яка тривала від 3-го вересня минулого року до 24-го січня цього року, не пропустили жодного засідання лише 83 депутати, що становить 20 відс. від загальної кількости, поінформувала парляментаристів Комісія з питань правильника, депутатської етики та забезпечення діяльности депутатів.

Як свідчать дані Секретаріяту Верховної Ради, з різних причин не взяли участи в одному чи кількох пленарних засіданнях 332 депутати або 80 відс.

За даними електронічної системи „Рада" та результатами письмових реєстрацій, найбільше засідань, яких всього відбулося 86, пропустили такі депутати: голова Харківської обласної державної адміністрації Олег Дьомін — 69; голова Національної агенції з питань реконструкції та розвитку Роман Шпек — 52; тимчасовий повірений у справах України в Ливані соціяліст Віталій Шибко — 47; голова Чернівецької обласної державної адміністрації Георгій Філіпчук — 38; голова Херсонської обласної державної адміністрації Юрій Карасик — 31; перший заступник мі-

(Закінчення на стор. 3)

Сприяють створенню єдиної Православної Церкви

Київ. — Голова УПЦ Київського Патріярхату Філарет і новостворене депутатське об'єднання „На захист канонічного українського православ'я" домовилися активізувати діяльність усіх державних політичних і громадських установ у створенні єдиної Православної Помісної Церкви України, повідомила 6-го березня УНІАР.

Нова депутатська група є правоцентристського спрямування і створена на противагу лівоцентристському об'єднанню „За традиційні українські конфесії", яке підтримує УПЦ Московського Патріярхату.

Депутати і Патріярх домовилися спільно домагатися повернення Київському Патріярхатові національних релігійних святинь, таких як Києво-Печерська і Почаївська лаври, а також Андріївська церква в Києві, яку пропонується перетворити в головний храм Збройних Сил України.

Для прискорення побудови єдиної Православної Церкви нові союзники вирішили звернутися за допомогою до Президента, поінформувати про свої наміри інші Православні Церкви світу і організувати в Україні зустріч представників трьох православних конфесій.

Заяву об'єднання і Патріярха про спільні дії буде оприлюднено в парляменті наступного тижня.

Американський університет проголошує літні курси в Києві

Бракпорт, Н. Й. — Як інформують з коледжу в Бракпорті, що належить до Стейтового університету Ню Йорку, влітку цього року відбудуться в Університеті „Києво-Могилянська Академія" в Києві курси української історії, культури, економіки, політики та мистецтва, які буде вести проф. Володимир Пилишенко, постійний член факультету коледжу в Бракпорті.

Літні курси, що триватимуть від 15-го червня до 5-го липня, коштують 3,000 дол., включають кошти подорожі, науку, приміщення і прохарчування і вони призначені для студентів, що бажають пізнати Україну та здобути в цікавий спосіб три кредити. Назва цієї програми „Український досвід". У справі зголошення треба писати до коледжу на таку адресу: The Office of International Education, SUNY College at Brockport, 101 P The Rakov Center, Brockport, NY 14420; tel.: (716) 395-2119 або 1-800-298-SUNY; W. Pylyshenko at (716) 637-4867, вечорами.

Селяни дістануть від Уряду кредити

Київ. — З метою забезпечення належного проведення весняно-польових робіт, Уряд до 15-го березня надасть селянам 220 млн. гривень у формі кредитів через Агробанк України, повідомила 6-го березня УНІАР, покликаючись на прем'єра Павла Лазаренка, який провів нараду в Кабінеті Міністрів.

Голова Уряду дав доручення встановити особливу контролю на всіх етапах надходження в сільсько-господарські колективи пального, а також зобов'язав учасників наради чітко дотримуватися встановлених плянів достави селянам необхідних ресурсів, виділених Урядом під державне замовлення.

На сьогодні з виробниками укладено 96 відс. контрактів державного замовлення на зерно нового урожаю. І саме під державне замовлення Уряд формує обсяги матеріяльних та фінансових ресурсів. Зокрема плян достави в господарства аміячної селітри виконано на 104 відс. Щодо фосфорних добрив, то прем'єр підписав відповідні розпорядження про їх виробництво, оскільки традиційні партнери в Росії значно підвищили вартість цієї сировини.

Як відомо, Україна торік зібрала 25 млн. тонн збіжжя, що є найнижчим показником від 50-их років. Однією з причин неурожаю була неефективна колгоспна система.

П. Лазаренко відвідав Івано-Франківщину

Івано-Франківське. — За повідомленням УНІАР, 28-го лютого прем'єр-міністер України Павло Лазаренко перебував з візитою в Івано-Франківській області.

Представляючи нового голову Івано-Франківської обласної державної адміністрації Михайла Вишиванюка, прем'єр-міністер окреслив перед керівництвом области ос-новні завдання та економічні пріоритети на 1997 рік.

Враховуючи те, що за результатами січня саме в Івано-Франківщині був найбільший серед областей, майже 40-відсотковий спад виробництва, значні заборгованості із заробітної (вони сягнули понад 39 млн. гривень), П. Лазаренко відвідав основні виробничі потужності області, які виробляють понад половину промислової продукції. Серед них — одне з найпотужніших хемічних підприємств України виробниче акціонерне товариство "Аріана" в Калуші та найбільше в західньому регіоні енергетичне підприємство — бурштинську теплову електростанцію.

Б. Єльцин скритикував уряд

Москва. — У четвер, 6-го березня, президент Росії Боріс Єльцин звернувся з традиційним щорічним посланням до Державної думи, в якому виклав своє розуміння проблем країни.

На думку російського керівника, прийшов час „запроваджувати суворий порядок" на основі конституції, „щоб не навчилося поважати".

„Я невдоволений урядом,— відверто сказав Б. Єльцин. — Виконавча влада виявилася нездатною працювати без президентського окрику. Цього вже досить. Країною повинна керувати влада, а не обставини. В найближчий час зміниться структура і склад уряду. До нього ввійдуть компетентні і енергійні люди".

Президент Б. Єльцин гостро крититкував взагалі всю державну владу, яку народ має за „байдужу, безвідповідальну і некомпетентну, оброслу салом, корисливу і самолюбну". Щодо Державної думи, то Б. Єльцин назвав її діяльність „безсистемною", а закони, які вона прийняла, — „підпорядкованими вузькогруповим інтересам".

(Закінчення на стор. 3)

В Україні

(З інформацій УНІАР)

ІНФЛЯЦІЯ ЗМЕНШИЛАСЯ

КИЇВ. — Місячна інфляція в лютому впала до 1.2 відс., повідомило агентство Ройтерс, покликаючись на Міністерство Статистики. В січні вона становила 2.2 відс., а в лютому минулого року — 7.4 відс. Уряд передбачає, що річна інфляція в цьому році буде 25 відс., що значно менше, ніж торік — 39.7 відс.

О. КУЗЬМУК ПОЗДОРОВИВ ЖІНОК

КИЇВ. — Міністер оборони Олександер Кузьмук привітав українських жінок із Міжнародним Днем Жінки, який святкується 8-го березня кожного року переважно в країнах колишнього соціялістичного табору. „Ви виростили сьогоднішніх захисників вітчизни. Ви завжди поруч на нелегких життєвих дорогах, і тому кожен з нас сильний вашою дружньою підтримкою, неповторною чарівністю, материнським теплом", — сказано у привітанні. Від імени колегії Міністерства Оборони О. Кузьмук побажав жінкам миру і злагоди у родинах, щоб росли щасливими діти, щоб збувалися їхні мрії та надії, а ще — здоров'я, добра, тепла, радости і любови.

РУХІВЦІВ ПОБІЛЬШАЛО

КИЇВ. — 4-го березня голова Народного Руху України Вячеслав Чорновіл вручив рухівські квитки рядові підприємців і політиків. Членами Руху стали президент концерну „Денді" Михайло Бродський, а також президент закритого акціонерного товариства „Кієвскіє Ведомості" Віктор Чайка. Квиток отримав також президент Фонду розвитку банкової справи та фінансів проф. Олександер Савченко, який перед тим був представником України в Европейському банку реконструкції та розвитку, а згодом першим заступником голови правління Національного Банку України. Крім того, рухівцями стали депутат і письменник Віктор Терен, колишній член Української Республіканської Партії, і кандидат сільсько-господарських наук Петро Харченко, який є віцепрезидентом Академії Оригінальних Ідей.

ВУГІЛЛЯ ЗНОВУ ТРЕБА КУПУВАТИ ЗА КОРДОНОМ

КИЇВ. — Цього року Міністерство Вугільної Промисловости зможе надати українським електростанціям 25 млн. тонн вугілля, а 12-15 млн. тонн доведеться закупити за кордоном, сказано в довідці „Про стан ринку енергоносіїв", яку підготував і передав Верховній Раді Кабінет Міністрів. Минулого року теплові електростанції України одержали від українських вугільних підприємств 24.8 млн. тонн вугілля, а рік перед тим — 30.1 млн. тонн.

УКРАЇНА МОЖЕ ОБІЙТИСЯ БЕЗ РОСІЙСЬКИХ ЧАСТИН ДО ТАНКІВ

КИЇВ. — Відмова Росії експортувати в Україну частини до танків Т-80УД навряд чи перешкодить харківському танковому заводові доставити в Пакистан 320 таких машин, повідомило 6-го березня агентство Норма-прес. Українські конструктори можуть самі виправцювати всі необхідні частини. Крім того, дуже вигідним може виявитися закуп частин в інших країн, що сприятиме виходові України на міжнародні ринки зброї. Як відомо, минулого місяця Росія заявила, що припинить постачати в Україну частини до танків, оскільки українсько-пакистанський контракт суперечить державним інтересам Москви. Росія традиційно підтримує Індію, яка має напружені стосунки з Пакистаном.

ВІД'ЄМНЕ САЛЬДО З РОСІЄЮ ЗМЕНШИЛОСЯ

КИЇВ. — Уперше за роки незалежности від'ємне сальдо торгівлі України з Росією зменшилося майже до нуля і становить 117 млн. дол, що в сім разів менше, ніж 842 млн. дол. в 1995 році, повідомило агентство Норма-прес. Баланс торгівлі послугами минулого року, як і за три попередні роки, виявився на користь України: експорт перевищив імпорт на 3 блн. дол., переважно за рахунок транспортових послуг. Експерти вважають, що в Україні декларюються не більше 85 відс. зовнішньоторговельних операцій з товарами і 65 відс. — з послугами. Згідно з прогнозами на цей рік, Україна збільшить свій зовнішньоторговельний оборот приблизно на 10 відс. Проте це відбудеться за рахунок виходу на світло ряду нелегальних підприємств, а не зовнішньоекономічної експансії українських виробників.

ЕКОНОМІКА ЛУГАНЩИНИ НАПІВТІНЬОВА

ЛУГАНСЬКЕ. — На тіньовий сектор економіки припадає біля половини економічного обороту Луганщини, сказав начальник управління Служби Безпеки України в Луганській області Ю. Землянський. За його словами, загальні прибутки тіньового підприємництва в області, за даними різних джерел, винесли від 2.5 млн. до 15 млн. гривень. На думку Ю. Землянського, однією з основних складових тіньової економіки в області є вугільна промисловість. Він стверджує, що чужоземні фірми заборгували підприємствам області 15-20 млн. дол.

ПРЕМ'ЄР СКРИТИКУВАВ МІНІСТЕРСТВО СТАТИСТИКИ

КИЇВ. — Прем'єр-міністер Павло Лазаренко піддав гострій критиці на засіданні Уряду працю Міністерства Статистики, повідомило 5-го березня агентство Норма-прес. У звіті заступника міністра В. Головка було лише дані про 9,000 підприємств, в той час як в Україні зареєстровано 200,000 суб'єктів господарювання. Поза офіційною статистикою виявилося 50 відс. валового внутрішнього продукту.

В АМЕРИЦІ

У ЧЕТВЕР, 6-ГО БЕРЕЗНЯ, Крайова дослідча рада з осідком у Вашінгтоні повідомила, що комп'ютерні медичні записи мільйонів американських громадян є наражені на надуживання та зловживання. Біда також в тому, що мало хто того свідомий, а через це нічого не робиться щоб поліпшити безпеку будь-яких комп'ютерних записів. Д-р Пол Клейтон, спеціяліст медичної інформації в нюйоркському Колюмбійському презбітеріянському медичному центрі, твердить, що існує багато можливостей зберегти медичні записи пацієнтів, але покищо ніхто цьому не присвячує потрібної уваги.

У СВІТІ

ВІДВІДУЮЧИ АМЕРИКАНСЬКІ військові бази в Европі, секретар Департаменту оборони Вілліям Коген та командири військових частин підкреслили, що пильно стежать за розвитком подій в Албанії. Одначе на їхню думку вона в жодному разі покищо не є такою, де було б конечним втрутитися американським збройним силам, щоб рятувати 1,600 американських громадян, які працюють і живуть в Албанії. Все ж таки Державний департамент цього тижня попередив американських громадян вистерігатися поїздок до Албанії з причини існуючих там заворушень.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00.
Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Добридень, Тарасе!

І на оновленій землі
Врага не буде, супостата,
А буде син і буде мати,
І будуть люди на землі!

Ці пророчі слова, сказані півтора століття тому Тобою, наш безсмертний Кобзарю, нарешті збулися. Немає врага-супостата на одвічно страждений землі Твоїй. І є українські син і мати, є вільні люди, є батьківщина і співвітчизники Твої. В ці ранньовесені березневі дні ми особливо гостро відчуваємо близьку Твою присутність і відзначаємо роковини Твої як у вже п'ять років незалежній, вільній, суверенній Україні, так і в усіх закутинах планети, куди недоля порозкидала дітей Твоїх. Насамперед, відзначаємо пам'яттю в наших серцях. І не здається, що проминуло 136 років, відколи відійшов Ти у засвіти. Бо Твій погляд з високого Канівського пагорба, звідки видно оспівані Тобою і лани широкополі, і Дніпро, і кручі, та насамперед з нерукотворного постаменту вселюдської пам'яті навіть у нинішні не надто веселі для України часи збадьорює радість у наших душах, зміцнює нашу волю до поборювання труднощів та віру в провидіуване Твоїм генієм повернення доброї слави України, її світле майбутнє. Бо чесний, пропікаючий погляд Твій змушує відводити блудливі очі тих, що їх Ти саркастично назвав прадідів великих правнуками поганими; отих, таврованих Тобою, "рабів, підніжків, грязі Москви", які ще живуть під українським небом, дихають українським повітрям; тих, на кштал 95-ти яничарів—депутатів Верховної Ради України, що відлунням україноненависницької комуно-московської пропаганди очорнюють справжніх українських патріотів, котрі в лавах УСС, ОУН, УПА та в інших формаціях боролися за провиджені Тобою волю та кращу долю для свого народу.

Немає більш на землі Твоїй чужинецького врага-супостата! Але ще даються взнаки метастази злоякісної великоросько-шовіністичної пухлини, що впродовж століть отруювала свідомість Твого народу, виховуючи та підступними, часто найжорстокішими методами підтримуючи в ньому почуття меншовартости, послідовно й цілеспрямовано перетворюючи його з народу на "братію", яка "мовчить собі, витріщивши очі".

Спиш, великий Тарасе, праведним сном над могутнім Дніпром. Давно вже немає його порогів, в ревінні яких Ти вчував могутні сили глибинних пластів свідомости нації, і які Ти впродовж свого короткого, бо тільки 47-літнього, життя пробуджував, закликаючи "громадою обух сталить". Ти був суворим свідком того, як во благо комуно-совєтського монстра калічено не тільки Твій Дніпр широкий, а всю українську землю, бачив, як морено голодом, катовано в ленінсько-сталінських застінках Твій народ і засаджувано ним тюрми, вивожувано його в ГУЛаги, розстрілювано; Ти бачив, як переслідувано його за Святу Віру, палено його Божі храми, мордовано священиків, а в підростаючих поколіннях його виховувано павликів морозових — майбутніх професійних сексотів і провокаторів; бачив, як заганяно його в колгосп, що антигуманністю своєю часто перевершували панщину, про котру Ти написав так багато, болісно й жагуче; бачив розперезаних і самовпевнених, сп'янілих від людської крови гітлерівських карателів та їх сталінських побратимів — "шміраків"-енкаведистів, що палили українські, а надто галицькі села; бачив обездолених сиріт, згвалтованих юначок, скатованих юнаків-патріотів, що в муках вмирали у хижих руках катів, але, вмираючи зі словами молитви на вустах і з вірою в перемогу, не зрадили батьківщині й Тобі не зрадили.

Разом з українським народом Ти, Великий Тарасе, дочекався пробудження приспаної російським царатом, а відтак докраю притлумленої комуною, провидженої Твоїм безсмертним генієм волі. І це остаточне пробудження в наші часи почалося з Товариства "Просвіта", яке гордо носить Твоє ім'я. Це свята для кожного українського патріота ім'я, це безсмертне огненне слово Твоє вели і ведуть наш народ крізь піт і сіль, сльози і кров, крізь інспіроване ворогами України братовбивство, крізь партійні та релігійні міжусобиці до остаточної перемоги.

З ім'ям і невмирущим словом Твоїм станемо, як ти закликав, людьми, гідними цього поняття. І — як писав Ти — разом з нами

Будеш, Батьку, панувати,
Поки живуть люди;
Поки сонце з неба сяє,
Тебе не забудуть!

Анатолій Коміренко,
Київ

Правна приналежність Криму

Останнім часом у засобах масової інформації Російської Федерації дедалі частіше обговорюються претенсії Росії на Крим. При цьому робляться спроби юридично їх обґрунтувати, апелюючи до норм як внутрішнього державного, так і міжнародного права. А тому є необхідність провести аналізу і поговорити про обґрунтованість таких апеляцій.

5-го лютого 1954 року приймається указ Президії Верховної Ради Російської Федерації „Про передання Кримської области зі складу РСФСР до складу УССР". Аналогічний акт був ухвалений 13-го лютого 1954 року і Президією Верховної Ради УССР. 19-го лютого того ж року був виданий Указ Президії Верховної Ради СССР, який затвердив відповідні зміни кордонів між двома республіками, як цього вимагала ч. 2 ст. 73 конституції СССР. Пізніше це знайшло своє підтвердження у положеннях спеціяльного Закону Союзу ССР „Про передання Кримської области зі складу РСФСР до складу УССР", прийнятого на засіданні Верховної Ради СССР 26-го квітня 1954 року.

Таким чином, процес передання Кримської області зі складу РСФСР до складу УССР пройшов у повній відповідності з внутрішнім конституційним правом СССР. Йшлося не про зміни державних, а адміністративно-територіяльних кордонів між республіками у рамках Союзу ССР. Ці кордони розглядалися як адміністративно-територіяльні, оскільки, згідно з конституцією СССР, республіки були обмежено суверенними, а де факто — адміністративно-територіяльними одиницями у складі СССР.

На додаток до сказаного слід зазначити, що союзні республіки, які були складовими частинами єдиної держави, фактично не визнавалися та й не могли визнаватися повноправними суб'єктами міжнародного права і, відповідно, відносини між нами не могли регулюватися його нормами.

Однак сьогодні певні політичні кола Росії намагаються провести ревізію ухвалених на основі законодавства тих днів рішень, висуваючи, поруч з іншими, тезу про те, що республіки у складі СССР були цілком суверенними державами і територіяльні зміни між ними мали здійснюватися виняткою на основі міжнародного права і, таким чином, для вирішення питання про передання території Кримської области потрібен був плебісцит.

І такі приклади є. У 60 роках минулого століття плебісцити проводилися у процесі об'єднання Італії. Відповідно до Версальського мирового договору та деяких інших мирних договорів, укладених після Першої світової війни, плебісцити проводилися у ряді районів Европи (Шлезвігу, Верхній Сілезії та ін.). Плебісцити праводила і нацистська Німеччина у початковий період свого існування, але не з метою визначення справжнього волевиявлення, а для приховування своєї експансіоністської політики (приєднання до Німеччини Саару у 1935 році й Австрії у 1939 році).

Що ж стосується совєтської держави, то визнання необхідности плебісциту також знайшло відображення у її законодавстві. Згідно з Декретом про мир 1917 року, територіяльні зміни не могли здійснюватися без „чітко, ясно і добровільно висловленої згоди і бажання" населення відповідної території. У перші роки совєтської влади було проведено низку місцевих плебісцитів. Згадаємо також плебісцити у Західній Україні та Західній Білорусі в 1939 році. Трохи іншою була практика територіяльних змін після Другої світової війни, оскільки відділення ділянок території від переможених держав розглядалося як форма їхньої відповідальности за агресію. Що ж до сучасного міжнародного права, то передання частини території іншій державі без згоди населення розглядалося б як порушення принципів і норм у царині прав людини.

Проте сказане не дає підстав для висновку, що як з точки зору конституційного права СССР, так і права міжнародного плебісцит при переданні Криму Україні був необхідний. Проведення плебісциту практикувалося при вирішенні проблем передання територій між суверенними і незалежними державами, що визнані світовою громадськіс-

(Закінчення на стор. 3)

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про мою „колєжанку" — пані генералову

Припадково мені потрапила до рук польська газета „Нови Дзєнік" з датою 27-го лютого, а в ній два спогади про генерала Андерса, ще й до того зі світлинами. Зацікавив мене спомин Марії Дру, який вона мимоходом назвала „Сага роду Андерсів". Авторка, як можна зауважити, довгі роки була в близьких та дружніх стосунках з цілою родиною, а зокрема із другою дружиною цього видатного польського полководця Другої світової війни — постаті, що відіграла велику ролю у політичному житті поляків поза границями своєї комуністичної тоді держави.

Але коли авторка спомину дуже точно та з великим сантиментом описує довголітню дружбу із дружиною генерала Андерса Ренатою Богданською, то не згадує ані словом про її походження та роки життя перед вибухом Другої світової війни — мені згадалися враз саме ті не заторкнені споминам передвоєнні часи, коли Рената Богданська була скромною українською дівчинкою, Іреною Яросевич, та дружила сердечно із О-КОЮ аж до гімназії у Львові. Це рудоволосе, ще незформоване дівчатко із численними забавними веснянками на личку було моєю найближчою приятелькою у роки, коли ми відвідували школу УПТ на вулиці Мохнацького і були ученицями гострої учительки Константини Малицької, а передусім ще обі жили у Львові найближче себе і тому постійно перебували або в одному, або другому домі.

Ірена була наймолодшою дочкою о. Яросевича, що споняв обов'язки духовного опікуна українських пацієнтів на т. зв. „Кульпаркові", де за польських часів, а відтак німецьких і совєтських, містилася і до нині міститься найбільша лікарня для божевільних. Там в окремому домі жила ціла родина Яросевичів. Хата моїх батьків була саме біля останнього перестанку трамваю ч. 4 на вулиці Листопада, а на Кульпарків треба було ще добре мандрувати пішки. Тому не диво, що після науки в школі Ірена звичайно вступала до мене, а відтак я її відпроваджувала і, як пристало на малих, а всеж таки жіночок, ми говорили, говорили і не могли наговоритися в безконечність. Мої відвідини на Кульпаркові були також часті, але завжди повні якогось неокресленого містичного страху, з приводу незвичайного оточення. Для Ірки все там було самозрозуміле, бо від наймолодших років вона зжилася і звикла до нього. Але коли ми грали в тенis, а м'ячі нам подавав з повагою котрийсь із божевільних, або доволі дивна жінка метушилася при кухні „їмосці", моя дитяча фантазія працювала „со страхом і трепетом" і я завжди з полегшою зітхала, як Ірена відпроваджувала мене домів. Цей ритуал взаємного відпроваджування був доказом нашої тодішньої справжньої дружби, яка існувала аж до часу, коли батьки купили для мене „в придане" славну в роки окупації хату при вул. Потоцького ч. 21.

Я поїхала на останні роки едукації до Перемишля, а Ірена залишилася вірна „Рідній Школі" у Львові. Так розплилася наша дружба, щоб повернутися спогадом у цій публікації в польській газеті. Але перебуваючи у воєнній хартовині знову у Львові, я довідалася, що Ірена співає у джазовій групі Генрика Варса під псевдом Рената Богданська. Група отримала назву „Польська парада" і мандрувала з армією Андерса через Іран на схід, а відтак до Італії, щоб вкінці осісти в Англії. З ними мандрувала, співаючи, Ірена, що вибилася на добру кабаретову співачку. Щойно тепер зі спомину її приятельки Марії Дру довідуюся дещо про її дальшу долю в ролі дружини генерала Андерса, про народження дочки Анни та про роки їхнього подружжя, аж до смерти генерала. Однак у спогаді немає ані слова про коріння і українське походження Ірени, хоча авторка була її приятелькою в Англії. Але коли вона згадує про поїздки на концер-

(Закінчення на стор. 3)

Микола Рябчук

Шевченкова тінь над президентським палацом

Після поважних і широко розрекламованих змін, які відбулися минулого року в Комітеті з присудження державних премій України ім. Тараса Шевченка, його перша публічна акція — визначення нових шевченківських лавреатів — очікувалась із зрозумілою цікавістю. Зміни в діяльності «оновленого» комітету виявились, однак, радше формальними, ніж концепційними.

Власне, до справді помітних змін можна зарахувати дві. Поперше, Комітет таки відмовився нарешті від надто вже одіозної практики присудження Шевченківських премій небіжчикам (зокрема й тим, що відійшли в кращий світ років тридцять тому). І подруге, він перестав нарешті ділити окремі премії на половинки, третинки і четвертинки (ба навіть «осьмушки»!) між численними претендентами. Незмінною, однак, залишилась досить сумнівна практика присудження премій «за творчу спадщину», а не за конкретні і, бажано, найновіші твори.

Цьогорічною нагородою, отже, було відзначено не двадцять і, навіть, не десять, а всього лише п'ять мистців, кожен з яких є чи, принаймні, був досить помітною постаттю у своїй галузі — поет Петро Скунць, кінорежисер Леонід Осика, художник Людмила Семикіна та Іван Марчук, а також співак Анатолій Солов'яненко. Фактично всі вони належать до покоління шістдесятників, і творчі вершини чи не кожного з них належать саме до того, давно проминулого десятиліття. Не їхня вина, зрозуміло, що давно заслужені нагороди прийшли до них із чималим запізненням — за винятком хіба що А. Солов'яненка, котрий вчасно встиг отримати свою Ленінську премію та звання народного артиста СССР — відзнаки, якими, судячи з його афіш, і досі пишається. Але безперечною провиною комітету є те, що він уперто не побачив мистців іншого — не свого, не шістдесятницького — покоління. Не побачив зокрема — попри хвалене «оновлення», — що за тридцять років в Україні таки дещо змінилось, і що вже не самі шістдесятники, а й інші поети, художники, режисери творять цікаві явища в сьогоднішній українській культурі.

Авжеж, ні Андруховича, ні Римарука на Шевченківську премію покищо не висували, як не висували й художників Коха та Кумановського, режисерів Жолдака і Кучинських, гурти «Кому вниз» або «Плач Єремії». Як нема, то й дарма, — каже відома приказка. Але Василя Герасим'юка таки висували — і прокотили. Але Мойсея Фішбейна таки намагались висунути — і не допустили навіть до обговорення. Але Юрія Шевельова ще ганебніше образили три роки тому — і досі не розкаялись.

Шістдесятницький характер премії, її жорстка прив'язаність до певного кола людей досить наочно віддзеркалена і в списку лавреатів, і в переліку членів комітету. Все це, як правило, люди одного покоління й одного середовища. Нічого в цьому поганого не було б, і навіть «оновленням» комітету можна було б не перейматись, коли б сама премія не називалась «Державною» і «Шевченківською». «Державні» премії взагалі не характерні для демократичних суспільств, і зберігаються в Україні, на жаль, як сумна інституційна спадщина тоталітаризму. Що ж до звання «Шевченківська», то оперування поетовим іменем без його на те згоди й уповноважень теж пахне чимось дуже совєтським. Доба соцреалізму настільки здевальвувала й здискредитувала саме це лавреатство, що підходити до «Шевченківських» премій нині слід було б дуже обачно.

За спогадами російського літературознавця Анатолія Наймана, десь на початку 60-их років він зопалу був поділився з Ахматовою своїм обуренням з приводу присудження чергової державної премії одному бездарному соцреалістичному метрові (до речі, й досі шанованому в Україні) — замість висунутого тоді ж таки на хвилі хрущовського потепління Александра Солженіцина. «Та Господь із вами, Анатолію Генриховичу, — заспокоїла його Ахматова. — Це ж їхня премія! Хай собі як

(Закінчення на стор. 3)

Христина Чабан-Махницька

У вінок Кобзареві

„Будеш, батьку, панувати
Поки живуть люди;
Поки сонце з неба сяє,
Тебе не забудуть!"

Ці слова Тараса Шевченка, присвячені Іванові Котляревському, якнайкраще віддзеркалюють щиру та вічну любов українського народу до свого Кобзаря.

Тому завжди перші весняні проліски, що подарована Богом людству у винагороду за довгу холодну зиму, всі українці з усієї планети складають у вінок нашому безсмертному геніяльному Кобзареві, роковини якого припадають на найкращу пору року, коли настає весна, оживає природа, теплішоть людські серця, кров швидше нуртує у жилах, очищаються наші душі, відроджується надія на кращі часи, яка була дещо приспана зимою.

Ми думками звертаємося до Тараса Шевченка, великого будителя нашої нації, нашого пророка, шукаємо в його творах порад та наснаги для дальшої боротьби за рідний край. Бо справдились його найсумніші пророкування-побоювання:

„Та не однаково мені,
Як Україну злії люди
Присплять, лукаві, і в огні
Її, окраденую, збудять"...

Ось і розбудили, приспану та страшенно обкрадену. Безтямно грабують чужі та й свої не відстають. Вкрадено нашу історію, що сягає до сивої давнини, вкрадено культурні надбання багатьох, багатьох поколінь. Вкрадено природні багатства, якими Господь Бог так щедро наділив нашу землю.

Та найбільшої кривди зазнав український народ в наслідок поборювання його духовости, бо підтято корінь нації, зруйновано генетичну пам'ять роду, знищено зв'язок поколінь, що є дуже небезпечним для самого існування нас як народу. З'явилося морально спотворене покоління безбатченків, людей без роду, без племені, які є сирою глиною для всіх завойовників, бо дуже швидко стають яничарами і з незбагненною старанністю та з неперевершеною жорстокістю намагаються нищити всіх та все, що нагадує про славне минуле землі, яка їх вигодувала.

Як глибоко відчував наш дорогий Кобзар значення освіти для збереження нації:

„Учітеся, брати мої!
Думайте, читайте,
І чужому научайтесь, —
Свого не цурайтесь"

Бо якщо народ буде знати свою славну історію, то буде нею гордитися, буде відчувати відповідальність за майбутнє своєї рідної землі та буде любити всі народи у цілому світі. і ніколи не стане нічиїм завойовником. Бо хто є господарем своєї землі, той завжди зрозуміє та оцінить патріотизм інших націй, як це робив Тарас Шевченко.

Чи сподівався наш Кобзар, пишучи свою зворушливу поему „Кавказ" про гордих незламних свободолюбних горян, що цей його твір буде настільки актуальним через півтора століття для нескореного чеченського народу, девізом якого є „Свобода або смерть!"?

Постійно читаймо та вдумуймося у твори Тараса Шевченка, не пропускаймо „ані титли, ані тої коми". Вчімося на минулих поразках, але старайміося возвеличувати наші перемоги, яких було так багато.

Закони історії невблаганні. Якщо народ не вміє творити сьогоденну історію, то він втрачає право власности на своє минуле. Тому ми не можемо тільки хвалитися своїм славним минулим, треба вміти творити нашу історію тепер, це найкращий спосіб довести, що саме ми є нащадками наших славних працурів, а не хтось інший.

Заповітною мрією Тараса Шевченка була освіта для свого народу. Вже в останні дні свого життя він склав Букваря для українських діточок, про що писав до свого приятеля Чалого в Україну: „Я оце злагодив Букваря — маленьку книжечку для народу, за три копійки, хочу ще зладити історію та арифметику. Якби це мале діло вдалося, то велике само зробиться".

Як передбачливо відчував Великий Кобзар, наші теперішні труднощі при творенні своєї держави спричинені браком мудрих провідників. Бо знав, що освічені люди ніколи не будуть ані рабами, ані яничарами.

Адже так Тарас Шевченко очікував та сподівався, що Бог пішле нам сподвижників, які виведуть з темряви до сонця наш багатостраждальний народ:

„І день іде, і ніч іде.
І голову схопивши в руки,
Дивуєшся, чому не йде
Апостол правди і науки!"

Але Апостол правди і науки не прийде до нас сам. Його прихід потрібно підготувати. Ми повинні вимостити для нього дорогу своєю невтомною, самовідданою працею для народу і нації.

Аж тоді прийде Апостол правди і науки, і поведе до створення чудової української держави, яка буде взірцем для всіх народів світу, бо оживуть в нашому народі найкращі духові риси українського характеру.

І закінчиться ера панування злих сил, що шезнуть, як роса на сонці.

Спільними зусиллями наближуймо цей час! Тільки взаємна любов може нас визволити від зла:

„Роде наш красний,
Роде наш прекрасний,
Не цураймося, признаваймося,
Бо багацько нас є".

Тоді настане цей довгоочікуваний час:

„І на оновленій землі
Врага не буде, супостата,
А буде син, і буде мати,
І будуть люди на землі".

МИНУЛОЇ СЕРЕДИ, 5-ГО БЕРЕЗНЯ, губернатор стейту Ню Джерзі Кристін Тодд-Вітман публічно заявила, що стейти повинні мати більшу автономію у вирішуванні як найкраще ужити гроші з федерального фонду на відчищення забруднених околиць. Свої думки на цю тему вона висловила на зізнаннях перед Конґресовою підкомісією водних запасів і довкілля, де для прикладу навела, що багато менше уваги і грошей можна призначити на очищення місця, де будуть будувати фабрику, чим для місця, де плянуєтся парк і площа ігор для дітвори.

У БЕЛФАСТІ, ПІВНІЧНА ІРЛЯНДІЯ, у середу, 5-го березня, припинено мирні переговори, щоб дати політичним партіям можливість підготовлятися до загальних виборів в Англії та окружних виборів рад у Північній Ірляндії. Колишній сенатор ЗСА Джордж Мічелл з Мейну, котрий головує на цих багатопартійних переговорах-дискусіях продовж минулих 10 місяців, повідомив, що переговори знову розпічнуться після загальних виборів в Англії 3-го червня, котрі прем'єр-міністер Джан Мейджор мусить проголосити до 22-го травня.

У СЕРЕДУ, 5-ГО БЕРЕЗНЯ, Колюмбія — найбільший в світі вирощувач кокаїни, повідомила, що негайно припиняє всі повітряні винищування кокаїни. Це у відплату ЗСА за те, що Уряд президента Билла Клінтона вписав Колюмбію на листу країн, які невповні співпрацюють з Америкою у поборюванні наркоманства. Крім того, керівник колюмбійської боротьби з наркоманством Жоакім Польо сказав, що тепер Колюмбія розглядатиме можливості будь-якої дальшої співпраці з Вашінґтоном.

Відгукнулись люди доброї волі

Осінню минулого року на сторінках нашої газети ми помістили прохання молодої родини з Івано-Франківського про допомогу їхній маленькій спаралізованій доні, котру скалічено при важких пологах матері.

Христинці Ковтун минуло три рочки, але вона не тримає голівки, не стає на ніжки, не говорить, а складні конвульсії загрожують життю дитини. Христинці потрібно перейти операцію, де з голівки необхідно забрати пухлину та направити хребетний стовп. Потрібно для цього фінансової допомоги, про що до людей доброї волі звертаються батьки і бабуня малої Христинки, та дякують всім тим, які вже відгукнулись на їхнє прохання. Адреса для пожертв: Ukrainian Credit Union,1729 Cottman Avenue, Philadelphia, Pa. 19111 (for Chrystyna Kovtun), Acct. 82-82-1.

Подаємо наступну листу тих, що відгукнулися на прохання допомогти та молимо Господа, щоб винагородив Вас сторицею.

По **100** дол. — Йоганна і Мирон Бучаки, Софія і Ярослав Рожанковські, Явдоха Ткачук, Комітет допомоги за підписами Ростислава Шутера і М. Лилака; по **50** дол. — Алекс Даріян, Дж. Паращак, Донна і Майк Кіст, Ігор Коцур, Чайка, Зенон Питляр, Анна Кебало, Марта Савчук, Володимир Коваль, Юлія і Ярослав Сосницькі; по **30** дол. — Степан Варанко-Заброскі; по **25** дол. — Микола і Славка Корчаки, Андрій Ступа, Геннадій Халфін, Марія і Роман Кизики, Марта Возьняк, Марія і Петро Лещишини, Лариса і Лев Хомяки,Алла і Юрій Черний, Ольга Дибик, Віра Сендзік, Ольга і Александер Кобаса, Володимир Березецький, Ольга і Григорій Якиміви, Марія і Микола Лилаки; по **20** дол.— Надія і Степан Ґоляші, Дмитро Ходоновский, Любомир Лампіка, Іванна і Богдан Козаки, Марія і Олександер Мотилі, Валя і Теодор Василики, Емілія і Володимир Кондзьоли, Стефанія і Богдан Калавуди, Марія і Константин Галецькі, Антонія, Орест і Роман Колтонюки; по **15** дол.— Ольга і Петро Бойки; по **10** дол.—Ента Качкова, Евгенія Даріян, Ірина Хуміловська, Марія і Анатолій Луппо; по **5** дол.— Марія і Василь Вінтоніви.

У Вашінґтоні відбулася зустріч міністра А. Сердюка з конґресменами ЗСА

Ню Йорк, Н. Й.(М. Б-й). — Сюди в неділю, 2-го лютого 1997 року прибув до ЗСА міністер охорони здоров'я України д-р Андрій Сердюк на запрошення Злученого Українського Американського Допомогового Комітету, який очолює д-р Лариса Кий.

Продовж однотижневого перебування в ЗСА відбувся ряд зустрічей з українською громадою, як також з урядовими чинниками та медичними і допомоговими товариствами. До співпраці долучилася Українська Федерація Філядельфійської Округи, головою якої є д-р Олександер Черник. Згадана федерація зорганізувала дводенну програму у Філядельфії і Вашінґтоні, яка була спрямована на піднесення рівня опіки здоров'я в Україні.

В четвер, 6-го лютого ц. р., відбулася успішна зустріч міністра А. Сердюка з двома визначними американськими конґресменами, Кристофером Смітом (Н. Дж.), головою Комісії безпеки і співробітництва в Европі, і Джаном Факсом (Па.), членом Комісії міжнародних відносин. У згаданій зустрічі взяли участь міністер д-р А. Сердюк, амбасадор д-р Юрій Щербак, секретар амбасади Леонід Козгара, віце-консул Богдан Яременко, колишній конґресмен Чарлз Догерті (Па.), д-р Зеня Черник і Віра Андрійчик (обидві реперезентували Українську Федерацію Філядельфійської Округи), директор Української Національної Інформаційної Служби Михайло Савків і інж. Методій Борецький від Екзекутиви ЗУАДК. Метою зустрічі з конґресменами у Вашінґтоні було одержати збільшену медичну допомогу Україні. Були порушені і інші актуальні справи. На запрошення амбасадора Ю. Щербака група американських конґресменів плянує відвідати цього літа Україну.

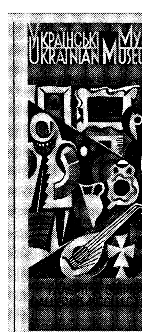
Відбулася також зустріч в українській амбасаді у Вашінґтоні, в якій взяли участь амбасадор д-р Є. Щербак, міністер д-р А. Сердюк, секретар Л. Козгара, віцеконсул Б. Яременко, колищній конґресмен Ч. Догерті, д-р З. Черник, В. Андрейчик і інж. М. Борецький.

В амбасаді України у Вашінґтоні (зліва): д-р А. Сердюк, д-р З. Черник, д-р Ю. Щербак, В. Андрейчик, Ч. Догерті і інж. М. Борецький

Нове видання СФУЖО

СФУЖО повідомляє про своє найновіше видання — „Українські музеї, ґалерії і збірки".

Невеличкий довідник (44 сторінки, 14x21 см) є вислідом кількарічної праці, кореспонденції та зусиль референтки народного мистецтва СФУЖО Ірини Руснак з Рочестеру.

Двомовний довідник містить інформації про 48 музеїв та вищезгаданих інституцій діяспори в Австралії, Австрії, Бразилії, Англії, Канаді, Франції, Словаччині, Польщі та ЗСА.

Коротка інформація подає рік заснування музею, адресу, години відвідин, телефон для контакту та опис.

Можливо, що не всі установи є в згаданому довіднику, бо не всі відіслали запитники, і, може, не про всіх СФУЖО знало. Якщо цей тираж розійдеться, плянуємо перевидати новий довідник з доповненням.

Прекрасна обкладинка — праця Зої Лісовської-Нижанківської, мистця і голови складової організації СФУЖО у Швайцарії — робить довідник цікавим.

Довідник у більшій кількості можна набути в канцелярії СФУЖО, ціна 2 дол., один примірник — ціна 3 дол.

Адреса канцелярії СФУЖО: WFUWO, 2336 Bloor St. W., Box 84578, Toronto, Ont. Canada M6S 1T; tel.: (416)683-4299.

Депутати...

(Закінчення зі стор. 1)

ністра зовнішніх економічних зв'язків і торгівлі Віктор Гладуш — 23; член фракції „Конституційний центр" Ігор Франчук — 23; голова Київської обласної державної адміністрації Анатолій Засуха — 22; член Комісії з питань оборони і державної безпеки Сергій Чейпеш — 20; член фракції „Конституційний центр" Анатолій Франчук — 21.

Комісія закликала депутатів дотримуватися вимог правильника і бути присутніми на засіданнях. Якщо ж депутат не може взяти участи у засіданні, він повинен повідомити про це завчасно голову Верховної Ради через Секретаріят, нагадує комісія.

Б. Єльцин...

(Закінчення зі стор. 1)

Президент Б. Єльцин знову підтвердив неґативне наставлення Росії до поширення НАТО на схід і остеріг, що „це рішення буде фатальним і дорого обійдеться народам Европи".

Послання президента Б. Єльцина різні політичні сили Росії інтерпретують по-різному. Наприклад, лідер руху „Реформи — новий курс" Владімір Шумейко схвалив намір Б. Єльцина радикальним чином поміняти склад уряду. Лідер російських комуністів Геннадій Зюганов прокоментував послання в тому сенсі, що Б. Єльцин мав би дати звіт, як виконані програми двох попередніх послань, а не висувати вже третю.

Колишній президент СССР Міхаїл Горбачов вважає головним недотягненням послання Б. Єльцина те, що "в ньому не проаналізовано причини кризи, в якій опинилося російське суспільство".

Іван Овечко

Зима в південній Каліфорнії

Між пустинею і морем
Зодягнулись пишні гори
В сиві шапки снігові.
А внизу — у сьому літо...
Тільки так, як скрізь на світі,
Дні коротші зимові

В грудні стигнуть авокади,
В січні — рож живих паради.
Помаранчі гнуть гілки.
Ваблять зір росою вмиті,
Раннім сонечком зігріті
Пайракенті ягідки.

І оспівані поетом
Різдвяні квітки — пойнсети
З Новим Роком розцвіли.
Мов килими в хаті, чисті
Автостради в'яжуть в місті
Лябіринтами вузли.

Переспів пташок небесних,
Тих, що ними милі весни,
— Тут без них і дня нема!—
Без жари і без морозів,
Тим, чим десь багата осінь,
В Каліфорнії — зима.

В АЛБАНІЇ ПРЕЗИДЕНТ Салі Беріша відкидає всі вимоги опозиції щоб створити спільний уряд, бо тепер країною керує уряд виключно пануючої партії. Він намагається всілякими способами зліквідувати демонстрації проти його уряду і не зважає на те, що декілька міст у південній частині країни, навіть з його проголошенням надзвичайного воєнного стану, дальше не підпорядковуються його наказам.

УРЯД ЗАЇРУ ВИДАВ НАКАЗ про видворення 40 доброчинних працівників Організації Об'єднаних Націй, котрі минулої суботи і неділі, 2-3-го березня, виїхали зі східної місцевости Кісанґані. Свій крок Заїр оправдує тим, що виїздом з Кісанґані спровоковано масакру руандських втікачів з племени гуту і заїрців. Державне радіо Заїру повідомило, що 25,000 цивільних осіб було вбито повстанцями з племени тутсі, котрі минулої п'ятниці, 28-го лютого, напали на табір втікачів Тінґі Тінґі. Покищо підтвердження тієї масакри не отримано.

ФЕДЕРАЛЬНА АДМІНІСТРАЦІЯ летунства твердить, що ціни квитків на подорожування літаками значно зменшились минулого року і будуть ще дальше зменшуватись, бо летунські лінії зменшують заробітні платні, комісове для аґенцій подорожей та купують нові більш економічно спосібні літаки. З уваги на це передбачується великий зріст у летунській індустрії подорожей, хоч з цими майбутніми можливостями не погоджується велика кількість економістів і аналітиків.

ПІСЛЯ ТОГО, ЯК ВІН ЗРЕЗИҐНУВАВ зі становища помічника головного прокуратора Вебстер Габбелл отримав значну суму грошей від організаторів багатобільйонового проєкту в Китаю, котрий був схвалений Урядом президента Билла Клінтона. Щоденник „Ню Йорк Таймс" у своєму виданні з четверга, 6-го березня, підкреслює, що ці гроші були у загальній сумі 400,000 дол., що їх В. Габбелл отримав після того, як покинув Департамент юстиції у 1994 році з причини кримінального слідства проти нього. Фонди походили з різних джерел, включно від тих осіб, які були частими гістьми у Білому Домі на різних імпрезахх пов'язаних зі збиранням фондів для перевиборчої кампанії.

Правна...

(Закінчення зі стор. 2)

тю. Але республіки Совєтського Союзу, які були його складовими частинами, керувалися при вреґулюванні територіяльних проблем тільки конституцією СССР, котра встановлювала чіткий порядок зміни їх території без проведення плебісциту.

Однак навіть якщо визнати, що РСФСР і УССР були справді суверенними державами і що передання Кримської области Українській ССР відбулося з порушенням законодавства РСФСР, то й тоді це не означає, що саме передання є надійсним. Відповідно до міжнародного права і загальновизнаної практики, ділянки території можуть передаватися однією державою іншій за угодою. Така угода між РСФСР і УССР справді була, і згода обох сторін була висловлена, а це є головним для міжнародного права. Відповідно до міжнародного права, держава не може посилатися на те, що її згода була висловлена з порушенням її внутрішнього права, як на підставу для визнання угоди недійсною. З цього правила є вийняток для тих випадків, коли порушення було явним і стосувалося норми права особливо важливого значення. Це правило була закріплено Віденською конвенцією про право міжнародних договорів. Проте з моменту передання Криму минуло понад 40 років, протягом усього цього періоду Росія визнавала правочинність передання Криму. Він не згадується конституцією Росії, але згаданий у Конституції України. Нинішні кордони України визнані не тільки двосторонніми, але й багатосторонніми договорами, наприклад, Угодою про створення СНД 1991 ро-ку.

Сказане свідчить про те, що заперечити належність Криму Україні на підставі міжнародного права ледве чи можливо. Пропонують передати питання про Крим на розгляд Міжнародного суду ООН. Однак аналіза практики суду залишає мало надій на позитивне для Росії рішення, оскільки, згідно з цією практикою, кордон уважається законним навіть без договірного оформлення, якщо з поведінки сторін видно, що вона визнається ними.

Отож, як бачимо, апеляції до міжнародного права також безпідставні.

Шевченкова...

(Закінчення зі стор. 2)

хочуть, так її й споживають...»

У принципі, кожна премія є чиєюсь, себто «їхньою». Але в даному випадку йдеться не так про премію, як про державу і про Шевченка. Донедавна вони були «їхніми» — і все було просто. В останні п'ять років, проте, з'явилися певні надії на зміни, — в яких не хотілось би розчаруватись.

Отож згадаємо й про певну оптимістичну ноту в цій увертюрі — встановлення і присудження так званої «малої» Шевченківської премії — для молодих (відносно) митців. Її першим лавреатом став справді гарний прозаїк Олесь Ульяненко, автор романів «Сталінка» («Сучасність», 1994, ч. 9) та «Зимова повість» (1995). Невідомо, чи згаданий крок «старших товаришів» був продиктований піклуванням (як вони собі його уявляють) про «творчу молодь», а чи прозаїчнішим озиранням на громадську думку. В кожному разі ми отримали непоганий шанс побачити протягом найближчих років, як саме «мала» премія на наших очах ставатиме «великою» — і навпаки. Принаймні, покищо саме ця премія обіцяє бути премією сьогоднішнього, а не вчорашнього дня, — який, зрештою, теж залишається важливим і актуальним.

Про мою...

(Закінчення зі стор. 2)

ти, між іншим також до ЗСА, пригадується мені, що ці концерти в Ню Йорку викликали тоді (а було це яких 40 років тому) сильне порушення серед нашої української громади, а зокрема серед „львов'яків". Я якось не пішла зустріти Ірену, може мені не хотілося розвіювати тамтого спомину дружби та сердечности. Пригадую, що пішов на концерт наш спільний знайомий зі Львова Ясько Костюк і розповідав мені, що піс-лав Ірені на сцену китицю синьожовтих квітів... Що стало причиною цієї метаморфози Ірени і чому не призналася до свого українського роду і походження — мені не відомо.

Оглядаючи її світлини в „Новим Дзєннiку" з генералом Андерсом і дочкою, я хотіла збагнути, що думала і чому так уложила свою долю „пані генералова", ця атрактивна і так непересічно гарна, але чужа жінка, що усміхається зі світлини.

Для мене вона назавжди залишилася там, у далекому минулому, і тому буде тим рудавим, малим дівчатком, обсипаним веснянками, зі щирим усміхом на обличчі — найкращою українською товаришкою мого безжурного дитинства, з якого так і біґтимемо стежкою пам'яті серед квітучих городів Кульпаркова.

О-КА

Ювілейне видання

У 1996 році Отці Редемптористи при українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж., обходили ювілей 50-ліття їхньої праці у парафії. З цього приводу і як вияв своєї вдячности парафіяни видали скромну двомовну книжечку з присвятою отцям і братам Редемптористам, які жертвенно працювали у їхній парафії.

Видання, крім коротенької історії Отців Редемптористів, пояснення гербу їхнього чину, подає списки всіх тих отців і братів, що продовж 50 років працювали в парафії. Крім того є там світлини колишніх і теперішніх парохів і багато іншого.

Одначе звертає ця скромна книжечка на себе особливу увагу двома сторінками під заголовком „Дякуємо". Тут парафіяни з власної ініціятиви говорять проте, за що вони дякують Отцям і братам Редемптористам.

— „Дякуємо, що ви не жалували нам часу, любови та поваги.

— Дякуємо за вашу терпеливість до наших дітей.

— Дякуємо, що ви помогли провадити нас до Бога.

— Дякуємо, що ви простягли руку братньої любови нашим православним братам і сестрам. Вашим прикладом ми вчилися дійсного значіння єдности.

— Особливо дякуємо, що ви діддали своє життя Богові. Ми, Божий люд, дуже багато скористали з вашої щедрої посвяти".

Як гарно, що люди потрудилися показати свою вдячність. Це, без сумніву, заохочує нас дальше служити нашій Церкві та нашим людям.

О. Франко Шадяк, ЧНІ
парох української
католицької церкви
св. Івана Хрестителя
в Нюарку, Н. Дж.

Просфора 1-го Відділу СУА

Цикл трьох празників — Різдва Христового, Нового Року і Йордану, які приходять до нас в гості, сповнені теплими родинними переживаннями та зустрічами. Ми, себто членки першого і найстаршого Відділу Союзу Українок, долучуємо до тих святкувань нашу традиційну щорічну Просфору, на яку ми чисельно зійшлися з родинами 26-го січня в Українському Спортовому Клюбі в Ню Йорку, заля і столи якого були прикрашені вишиваними скатертинами, гуцульськими підсвічниками, колосками пшениці та фігурними зображеннями Святої Родини, завдяки праці Дарії Мудрої, Гані Сєрант і Лідії Магун.

Голова 1-го Відділу Лідія Магун відкрила наше свято, пригадуючи, що перший Відділ існує вже 72 роки і привітала присутніх Олександру Кіршак, голову Окружної Управи, Оксану Щурову, колишню голову Окружної Управи, Лесю Гой, почесну голову 1-го Відділу, та її чоловіка, дорогих гостей, дітей та всіх присутніх наших і членок інших Відділів СУА. Л. Магун привітала д-ра Івана Сєранта з дружиною Стефанією, гратулюючи йому за отримання нагороди ордена св. Григорія Великого від Папи Римського, та подякувала йому, як голові Спортового Клюбу, за надання нам цієї залі до диспозиції для нашої Просфори. Рівно ж з отриманням цієї високої відзнаки привітала присутнього капітана Геррі Полчі і його дружину. Л. Магун коротко пригадала святкування Різдва у рідному краю і побажала всім щасливого Нового Року. Після того вона засвітила три свічки: першу — за померлих наших членок, другу — за здоров'я й успіхи у праці 1-го Відділу СУА, третю — за союзянок в Україні, пам'ятаючи про те, що вони несуть велику відповідальність виховати здорове і патріотичне нове українське покоління.

Після відспівання „Бог Предвічний" ведення програми було передано Іванні Мачай, культурно-освітній референтці нашого Відділу, яка в короткому слові розповіла про значення і цінність для нас наших Різдвяних звичаїв. Слідували співи наших наймолодших — Данила Мачая і Меласі Гурин. Меляся заспівала мало відому колядку „Хтось там по дорозі йде до Вифлеєму" та „Щедрик" з мистецьким почуттям та виконанням. Дітей нагородили рясними оплесками. Трапеза була почата традиційним подолом просфорок і взаємними побажаннями з Новим Роком. Святочні страви були проготовлені і подавані нашими господинями Д. Мудрою, О. Кузьмин, М. Кассіян, А. Куснірчук та І. Старосольською, під керівництвом Р. Кріль. Розалія Кріль віддавна пече традиційний колач.

Мистецьку програму збагатила молоденька Лариса Гурин декламацією „Різдво" Богдана Лепкого. Л. Магун прочитала легенду про сузір'я Молочну Дорогу, яке є пов'язане з Різдвяною ніччю, і відтак попросила до слова О. Кіршак і д-ра І. Сєранта. О. Кіршак висловила свої сердечні новорічні побажання всім членкам 1-го Відділу для дальшої успішної і відданої праці. Д-р І. Сєрант виступив з привітом і поділився зі своїми цікавими споминами зі спостережень праці СУА в Україні у 30-их роках, в яких він згадав відому діячку СУА Мілену Рудницьку, яка єдина відважилася поїхати до Ліги Націй у Женеві як представниця українських жінок, щоб заступитися за інтереси наших людей. Д-р І. Сєрант пригадав організування Союзом Українок діточих садочків в Галичині та акції допомоги Україні.

Час пройшов при дружній розмові та при співі колядок, після чого Ганя Сєрант виголосила традиційне новорічне віншування зі закликом зложити коляду для наших потребуючих, що присутні зробили зі щедрістю. На закінчення голова Л. Магун подякувала всім за чисельну присутність, за сердечні побажання і за коляду та побажала всім щасливого повороту домів з надією знова чисельно зустрітися на нашій наступній Просфорі.

Мар'яна Задоянна

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 16-го БЕРЕЗНЯ 1997 р.

Парма, Огайо. Братство свв. ап. Петра і Павла Відд. 102 УНС, повідомляє, що Річні Загальні Збори відбудуться о год. 12:00 пол. в приміщенні домівки сеньйорів при катедрі св. Йосафата (Астродом). Якщо на означений час не прибуде приписана кількість членів, збори відбудуться на одну годину пізніше, без огляду на кількість присутніх. Просимо членів прибути. За Управу: Володимир Федак, голова, Микола Бобечко, секретар.

СУБОТА, 22-го БЕРЕЗНЯ 1997 р.

Ню Йорк, Н. Й. Річні збори 86-го Відд. УНС Т-ва „УСК" відбудуться о год. 2-ій по пол. в домівці Українського Спортового Клюбу, 122 Друга Аве. в Ню Йорку. В програмі: вибір нової Управи. Просимо взяти численну участь у зборах. Надя Демчур, секретар, Іван Сєрант, член Управи.

ВІДІЙШЛИ • ВІД НАС •

РОЗАЛІЯ ЧМІЛЬ член УНС Відділу 221-го в Чикаґо, Ілл. померла 3-го липня 1995 року на 82-му році життя. Нар. 1914 року в Калуші, Україна. Залишила у смутку сина Мар'яна і дочку Тереню і внучата. Похорон відбувся на цвинтарі св. Миколая в Чикаґо, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

ГЕЛЕН МІСАНІЧ член УНС Відділу 371-го Т-ва „Запорозька Січ" в Нюарку, Н.Дж. померла 6-го квітня 1995 року на 78-му році життя. Нар. 14-го травня 1916 року в Городенці, Україна. Членом УНС стала 1973 року. Залишила у смутку брата, ближчу і дальшу родину. Похорон відбувся 9-го квітня 1995 року на цвинтарі св. Андрія в Савт Бавнд Бруку Н.Дж.

ІВАН ВАЩИШИН член УНС Відділу 158-го в Бруклині, Н.Й. помер 8-го грудня 1996 року на 81-му році життя. Нар. 26-го квітня 1915 року в Бруклині, Н.Й. Членом УНС став 1940 року. Залишив у смутку дочку Катерину Либбі. Похорон відбувся на цвинтарі Калквертон Нешенел в Калвертоні, Н.Й.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

✻ РОЗШУКИ ✻

Коломійчук Василь Іванович з Чернівців розшукує брата **Биндю Дмитра Якимовича**, 1924 р. нар., який пропав на фронті в 1944 р. і розшукував його листом в 1978 р.
Тел. (609) 962-8135

✻ ПРАЦЯ ✻

Пошукую жінку із знанням української й англійської мов до опіки одної дитини та до легкої домашньої праці в Мангаттені. Окреме помешкання зі всіми вигодами. Мусить мати дозвіл на працю. Прошу телефонуват на **(212) 628-1547 веч.**